

jíčka, by dostali ke koupi máslo, neboť otázka trestnosti jejich jednání nemůže býti činěna odvislou na okolnosti, že se téhož činu dopustily i některé osoby jiné. Pro zodpovědnost obžalovaných zůstává též bez vlivu, že odběratelé obžalovaných byly se způsobem dodávky srozuměni, kdyžtž, jak naznačeno, čin byl spáchán již oním jednostranným prohlášením obžalovaných, že máslo je k dostání jen proti současnému odebrání vajec. Jednání obžalovaných zakládá proto skutkovou povahu přečinu dle § 13 cit. zák. i bylo zmateční stížnosti státního zastupitelství vyhověti.

Čís. 637.

Předražování (cís. nařízení ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. zák.).

Ceny běžné nepřicházejí vůbec v úvalu při posouzení, zda požadovaná cena jest přemrštěnou.

(Rozh. ze dne 12. prosince 1921, Kr II 191/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku lichevního soudu při krajském soudu v Novém Jičíně ze dne 31. prosince 1920, pokud jím byl obžalovaný sprostěn dle § 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro přestupek § 20 čís. 1 cís. nařízení ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. z., napadený rozsudek zrušil a vrátil věc lichevnímu soudu při příslušném okresním soudě, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnost napadá rozsudek první stolice pouze potud, pokud jím obžalovaný byl sprostěn z obžaloby pro přestupek předražování § 20 čís. 1 cís. nařízení ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. z.; stížnost jest odůvodněna. Nalézací soud odůvodňuje sprostující výrok tím, že ceny obžalovaným požadované nemohou býti označeny za zřejmě přemrštěné, ježto cena podobného zboží byla tehdy nejen právě taková, nýbrž ješě vyšší a ježto moravská intendance cenu tuto označila za výhodnou; ostatně první obžalovaný vedl K-ovi komisionářství jen z ochoty, naprosto nezištně a není tudíž myslitelné, že by se byl vydával v nebezpečení, že bude stíhán, trestán a snad zbaven svého úřadu, kdyby byl i jen tušil, že jde o čin nezákonný. Zmateční stížnost jest odůvodněna, pokud uplatňuje, že nalézací soud dospěl k osvobozujícímu výroku nesprávným použitím zákona. Slovy »cena podobného zboží« míní rozsudek patrně ceny běžné, vždyť se v jiné části rozhodovacích důvodů zmiňuje o tom, že hrách, čočka a mák, pokud se v kritické době objevovaly v obchodě a pokud nebyly jednotlivým obchodníkům přidělovány, byly vesměs nabízeny za ceny vyšší než za jaké obžalovaní oferovali; ceny běžné jsou však, — poněvaž jsou samy často výsledkem mimořádných poměrů válkou vyvolaných, pro které výroba a dovoz a důsledkem toho i nabídka klesly, kdežto poptávka, ne-li stoupla, tož aspoň valně se nezmenšila — bezvýznamné pro posouzení, je-li ta která cena přemrštěna čili nic; při posouzení této otázky dlužno naopak vycházeti z nákladů výrobních nebo nabývacích a nákladů režijních, při čemž ovšem — jedná-li se o překupníka, kupujícího zboží za

účelem dalšího zcizení se ziskem, — bude přihlížeti i k tomu, nenabyli-li již zboží za cenu přemrštěnou; tomuto výkladu § 20 zmíněného cí. nařízení není na závalu ustanovení § 18 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 567 sb. z. a n. (jehož se dovolává odvod obžalovaného), kteréž, nevytýkajíc hlediska, z nichž jest vycházeti, pouze nařizuje, že soud není vázán, jako dříve, posudkem zkušebny cen, ani posudkem znalců, nýbrž rozhoduje podle volného uvážení všech okolností, a které poukazuje k přírůstku na jmění, tudíž k zisku pachatelově; který přece plyne z rozpětí mezi náklady nabývacími a cenami prodejními. Důsledkem bezvýznamnosti cen běžných jest bezvýznamnou i okolnost, označil-li ten který spotřebitel cenu, obžalovaným požadovanou, za výhodnou, ježto tato výhodnost jest pouze výsledkem srovnání cen běžných a cen požadovaných.

Čís. 638.

Podmínečný odklad výkonu trestu. Zákon ze dne 18. března 1921, čís. 129 sb. z. a n. nepůsobí zpět na trestné činy, jež spáchány byly před tím, než-li počal působiti.

Je-li výrok o podmínečném odkladu výkonu trestu zmatečným, lze použití ustanovení § 5 zákona ze dne 31. prosince 1877, čís. 3 ř. zák. z roku 1878.

(Rozh. ze dne 13. prosince 1921, Kr I 1208/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací, zavrhnuv v neveřejném zasedání zmatečnou stížnost obžalovaných do rozsudku krajského jakožto lichevního soudu v Kutné Hoře ze dne 5. října 1921, jímž byli obžalovaní uznáni vinnými přečinem dle § 11 čís. 4 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., zrušil dle § 290 tr. ř. výrok soudu nalézacího, že podmínečné odsouzení jest u obou obžalovaných ve smyslu § 9 zák. ze dne 18. března 1921, čís. 129 sb. z. a n. vyloučeno, jako zmatečný a vrátil věc soudu nalézacímu, by v tomto směru znovu jednal a rozhodl. Po stránce právé zmíněné uvedeno

v d ů v o d e c h:

Dle zjištění rozsudku nalézacího soudu dopustili se oba obžalovaní činů, jim za vinu kladených, v říjnu roku 1920. Dle čl. IX uv. zák. k tr. zák. lze nových trestních zákonů používati na trestné činy, spáchané před působností té které normy trestní, jen potud, pokud nové normy nejsou přísnějšími než trestní zákony, platné v čase spáchání toho kterého skutku trestného. Dle § 9 zák. ze dne 18. března 1921, čís. 129 sb. z. a n. je vyloučen podmínečný odklad výkonu trestu při odsouzení pro trestný čin podle zák. ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., jde-li o osoby, starší osmnácti let. Dle § 12, odstavec druhý cit. zák. měl tento zákon, jemuž zpětná platnost ohledně ustanovení § 9 cit. zák. přiznána nebyla a ohledně něhož tudíž platí čl. IX uv. zák. k tr. zák., nabýti účinnosti čtrnáctý den po vyhlášení. Cit. zákon byl vyhlášen ve sbírce zák. a nař. teprve dne 5. dubna 1921 a vstoupil tudíž v platnost teprve dne 19. dubna 1921. Rozsudek však přes to prohlašuje, že podmínečné odsouzení jest u obžalo-